

సంపూర్ణ-సంక్షిప్త-సమర్థ

CURRENT AFFAIRS గురువు

తెలుగు మీడియం UPSC/TPPSC/APPSC అభ్యర్థులకు

27th September 2022

FOR DAILY FREE CURRENT AFFAIRS
Follow Our Youtube Channel

 Guru Deekshaa telugu

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

27th September 2022

1. - యూరోపియన్ యూనియన్ జనరల్ డేటా ప్రొటెక్షన్ రెగ్యులేషన్ గురించి:.....	3
(i) జనరల్ డేటా ప్రొటెక్షన్ రెగ్యులేషన్ లక్ష్యం ఏమిటి?.....	3
(ii) వ్యవహరించేటప్పుడు వ్యక్తికి ఈ చట్టం ప్రకారం అనేక హక్కులు ఉన్నాయి:	3
(iii) ఈ చట్టం ఏ విధిని నెరవేరుస్తుంది?	3
(iv) భారతదేశం ఎలాంటి పరిణామాలను ఆశించవచ్చు?	4
2. - ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు వివరాలు:	5
(i) గురించి:	5
(ii) అందులో ఎవరు పాల్గొనవచ్చు?	5
(iii) ఎన్నికల హక్కులు:.....	5
(iv) బాధ్యతలు:.....	5
3. - సాఫ్ట్ పవర్ ఆఫ్ ఇండియా గురించి	6
(i) సాఫ్ట్ పవర్ యొక్క పనితీరు అవసరం:.....	6
(ii) భారతదేశం యొక్క డెలివరీ ప్రేమ్ వర్క్:.....	6
(iii) ఫ్లెక్సిబుల్ పైనాసింగ్:	6
(iv) సాంకేతిక సహకారం:.....	7
(v) గ్రాంట్లు:	7
(vi) వాణిజ్యం:	7
(vii) ఆందోళనలు/సవాళ్లు:.....	7
(viii) ముందుకి సాగడం ఎలా:	8
(ix) ఇతర నిధుల వనరులు:	8
(x) ముగింపు:.....	9

4. - భారతదేశంలో ఎలక్ట్రిక్ పవర్ సెక్టార్ వివరాలు: 10

- (i) అనుబంధిత ఇబ్బందులు: 11
- (ii) తదుపరి దశలు: 12

సంపాదకీయ విశ్లేషణ 14

1. మధ్యాహ్న భోజన పథకం: 14

- (i) గురించి: 14
- (ii) లక్ష్యం: 14
- (iii) 2015 MDM నిబంధనల ప్రకారం: 14
- (iv) పాపకాహర సిఫార్సులు: 14

2. భారతదేశం పాకిస్థాన్ సంబంధాలు: 15

- (i) భారత్-పాకిస్థాన్ సంబంధాలు: 15
- (ii) నిశ్చితార్థ ప్రయత్నాలు: 15
- (iii) భద్రతా సమస్యలు: 16
- (iv) వాణిజ్యం: 16
- (v) సింధు జల ఒప్పందంపై: 16
- (vi) వ్యక్తుల మధ్య సంబంధాలు: 16
- (vii) కర్తార్పూర్ కాండాల్: 17
- (viii) సాంస్కృతిక అనుబంధాలు: 17
- (ix) క్రీడా సంబంధాలు: 17

1. - యూరోపియన్ యూనియన్ జనరల్ డేటా

వ్యవహరించేటప్పుడు వ్యక్తికి ఈ చట్టం ప్రకారం అనేక

ప్రాటెక్షన్ రెగ్యులేషన్ గురించి:

హక్కులు ఉన్నాయి:

GS II

అంశం → అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

➤ సందర్భం:

- ఇంటర్నెట్‌కు భౌతిక సరిహద్దులు లేవని ఉద్ఘాటించిన ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు ఐటీ శాఖ సహాయ మంత్రి రాజీవ్ చంద్రశేఖర్ ప్రకారం, ప్రపంచంలోని ప్రజాస్వామ్య దేశాలు చివరికి తమ ఇంటర్నెట్ చట్టాన్ని సమన్వయం చేయవలసి ఉంటుంది. సామ్యరేంద్ర బారిక్కి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో డిజిటల్ ఎకానమీ కోసం రాబోయే నియమాల గురించి, యూరప్ మాదిరిగానే డేటా రక్షణ అవసరాలను భారతదేశం ఎందుకు స్వీకరించకపోవచ్చు, బాబ్ల సమన్వయ మరియు సోఫల్ మీడియా కంపెనీల అల్గారిథమిక్ జవాబుదారీతనం గురించి ఆయన మాట్లాడారు. ధృవీకరించబడిన భాగాలు:

- ప్రభుత్వ లేదా ప్రైవేట్ వార్తా వెబ్‌సైట్‌లు డేటా కంట్రోలర్‌ల యొక్క రెండు ఉదాహరణలు, ఇవి డేటా ఎందుకు మరియు ఎలా సేకరించబడతాయో నిర్ణయిస్తాయి.
- EU సంస్థ నుండి డేటా అనలిటిక్స్ అవుట్‌సోర్సింగ్ పొందిన భారతీయ IT సంస్థ వంటి డేటా ప్రాసెసర్‌లు, కంట్రోలర్‌ల తరపున డేటాను నిర్వహిస్తాయి.

ఈ చట్టం ఏ విధిని నెరవేరుస్తుంది?

- GDPRకి అర్థం చేసుకోవడానికి సులభమైన అధికార నిబంధనలను అందించడానికి డేటా కంట్రోలర్ అవసరం.
- GDPR ప్రకారం, డేటా కలెక్టర్లు తమ కార్యకలాపాలను "ఎవరు" మరియు "ఎలా" గుర్తించాలి.
- నిర్దిష్ట పరిస్థితుల్లో వ్యక్తులు తమ వ్యక్తిగత డేటాను తొలగించుకోవడానికి కూడా అర్హులు కావచ్చు.

జనరల్ డేటా ప్రొటెక్షన్ రెగ్యులేషన్ లక్ష్యం ఏమిటి?

- GDPR ఒక వ్యక్తి మరియు వారి వ్యక్తిగత డేటా మధ్య సంబంధాన్ని మనం చూసే విధానాన్ని మారుస్తుంది.
- జీవించి ఉన్న వ్యక్తిని గుర్తించే విషయానికి వస్తే, పేర్లు, ఇమెయిల్ చిరునామాలు, ID కార్డ్ నంబర్‌లు, భౌతిక చిరునామాలు మరియు IP చిరునామాలు అన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకోబడతాయి.

- GDPR కింద రిపోర్టింగ్ అవసరాలు మరియు అమలు బలోపేతం చేయబడ్డాయి.
- డేటా ఉల్లంఘనలను ఇప్పుడు 72 గంటలలోపు నివేదించాలి లేదా కొత్త చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు కంపెనీ వార్షిక ప్రపంచ ఆదాయంలో 4% వరకు జరిమానా లేదా గరిష్టంగా 20 మిలియన్ యూరోల జరిమానా విధించాలి.

భారతదేశం ఎలాంటి పరిణామాలను ఆశించవచ్చు?

- EU పౌరులు ఎలా ప్రవర్తిస్తారో లేదా వారికి ఎలా మార్కెట్ చేస్తారో గమనించే EU వెలుపల ఉన్న వారికి GDPR వర్తిస్తుంది కాబట్టి, ఇది ప్రపంచంలోని ప్రతి ఒక్కరిపై ప్రభావం చూపుతుంది.
- ఐరోపా సమాఖ్య భారతదేశం యొక్క అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వామి, సేవలలో మాత్రమే ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం మొత్తం €28 బిలియన్ (రూ.2.2 లక్షల కోట్లు) కంటే ఎక్కువ.
- ఫలితంగా, EUలో వ్యాపారం చేస్తున్న భారతీయ సర్వీస్ ప్రొవైడర్లు మరియు IT వ్యాపారాలపై ఇది పెద్ద ప్రభావం చూపుతుంది.
- అయితే, భారతీయ IT సంస్థలలో మూడింట ఒక వంతు మాత్రమే GDPRని అమలు చేస్తున్నాయి మరియు మరో మూడింట ఒక వంతు మందికి దాని గురించి తెలియదు.
- భారతదేశం మరియు EU మధ్య వాణిజ్య చర్చలలో జరిమానాలు, కోల్పోయిన ఆదాయం, తప్పిపోయిన అవకాశాలు మరియు రాజకీయ కలహాలు అనుసరించే అవకాశం ఉంది.
- **మూలం→ది ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్**

GURU DEEKSHAA IAS

2. - ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు వివరాలు:

ఎన్నికల హక్కులు:

GS II

అంశం → అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

➤ సందర్భం:

- ఆసియా డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ (ADB) 2022-2023లో భారతదేశం యొక్క అంచనా వేసిన ఆర్థిక వృద్ధిని 7.2% నుండి 7.3%కి తగ్గించింది, ఇది ఊహించిన ద్రవ్యోల్బాణం మరియు ద్రవ్య విగుతు కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

- ఇది ప్రపంచ బ్యాంక్ ను పోలి ఉంటుంది మరియు బరువును ఓటింగ్ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తుంది, దీనిలో ఆ సంస్థకు చెందిన వారి మూలధన సహకారానికి అనుగుణంగా ఓట్లు పంపిణీ చేయబడతాయి.
- 2019 చివరి నాటికి, ADB యొక్క మొదటి ఐదు వాటాదారులు పీపుల్స్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ చైనా (6.4%), భారతదేశం (6.3%), ఆస్ట్రేలియా (5.8%), జపాన్ (అన్ని షేర్లలో 15.6%) మరియు యునైటెడ్ స్టేట్స్ (మొత్తం షేర్లలో 15.6%).

గురించి:

- ఇది స్థానిక వృద్ధికి బ్యాంకుగా పనిచేస్తుంది.
- డిసెంబర్ 19, 1966న స్థాపించబడింది.
- ఫిలిప్పీన్స్ లోని మనీలా ప్రధాన కార్యాలయం ఉన్న ప్రదేశం.
- అధికారిక ఐక్యరాజ్యసమితి పరిశీలకుడు.

బాధ్యతలు:

- ఆసియా మరియు పసిఫిక్ లో పేదరికాన్ని అంతర్మూలం సహకారం, పర్యావరణపరంగా మంచి ఆర్థికాభివృద్ధి మరియు సంపద యొక్క న్యాయమైన పంపిణీ ద్వారా తగ్గించడానికి కట్టుబడి ఉంది.
- దీనిని సాధించేందుకు మౌలిక సదుపాయాలు, ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు, ఆర్థిక వ్యవస్థలు మరియు ప్రజా పరిపాలనా వ్యవస్థలలో పెట్టుబడులు పెట్టబడతాయి. ఇతర విషయాలతోపాటు, ఈ పెట్టుబడులు దేశాలు తమ సహజ వనరులను మెరుగ్గా నిర్వహించడంలో లేదా వాతావరణ మార్పుల ప్రభావాల కోసం సిద్ధం చేయడంలో సహాయపడతాయి.

అందులో ఎవరు పాల్గొనవచ్చు?

- యునైటెడ్ నేషన్స్ ఎకనామిక్ అండ్ సోషల్ కమిషన్ ఫర్ ఆసియా మరియు పసిఫిక్ మరియు నాన్-రీజినల్ అభివృద్ధి చెందిన దేశాల సభ్యులు ఇద్దరూ బ్యాంక్ (UNESCAP, నిజానికి ఎకనామిక్ కమిషన్ ఫర్ ఆసియా అండ్ ఫార్ ఈస్ట్ లేదా ECAFE) చే ఆమోదించబడ్డారు.
- ADB యొక్క 68 క్రియాశీల సభ్యులలో 49 మంది ఆసియాకు చెందినవారు.

- మూలం → **ది ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్**

3. - సాఫ్ట్ పవర్ ఆఫ్ ఇండియా గురించి

GS II

అంశం → అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

➤ సందర్భం:

- 1980ల చివరలో అమెరికన్ రాజకీయ శాస్త్రవేత్త జోసెఫ్ నై జూనియర్ ప్రకారం, సైనిక హార్డ్ పవర్ "సాఫ్ట్ పవర్" ను ప్రదర్శిస్తుంది, ఇది "బలవంతం కాకుండా సంస్కృతి, రాజకీయ ఆలోచనలు మరియు విధానాల ద్వారా ఆకర్షించే శక్తి." ఈ పోటీలలో గెలుపొందడం అనేది ఒక దేశం యొక్క మృదువైన శక్తిని పొందే అవకాశాలను మెరుగుపరుస్తుందని భావించబడుతున్నందున, ఇది ఇప్పుడు అగ్రశ్రేణి శ్రీడలపై ఆసక్తి పెరగడంలో ప్రతిబింబిస్తోంది, ముఖ్యంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న చిన్న దేశాలలో.

సాఫ్ట్ పవర్ యొక్క పనితీరు అవసరం:

- సద్భావనను పెంపొందించడానికి అత్యుత్తమ ప్రాజెక్ట్ డెలివరీ అవసరం, కానీ భారతీయ వైఖరులు మరియు అభ్యాసాలు దేశానికి అంతర్జాతీయంగా ఉదారమైన ఖ్యాతిని మరియు అపారమైన సద్భావనను సంపాదించడంలో సహాయపడ్డాయి.
- వ్యూహాత్మక పెట్టుబడిగా: ఆర్థికంగా మరియు ఆర్థికంగా లాభదాయకమైన మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టులలో భారతదేశం ముఖ్యమైన వ్యూహాత్మక పెట్టుబడిదారుగా మారాలనుకుంటే, అది తన బాధ్యతలను సమర్థించాలి.
- మహమ్మారి అనంతర మార్పులు పెరిగిన సహకారం మరియు ప్రపంచ ఆందోళనలకు ప్రపంచ ప్రయత్నాలు అవసరమనే అవగాహనతో, ప్రపంచ ఫార్మిగా భారతదేశం యొక్క స్థానం ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకుంది.

- వాణిజ్యం మరియు పెట్టుబడి ప్రవాహం: భారతదేశం నమ్మదగిన మరియు విశ్వసనీయ భాగస్వామిగా ఖ్యాతిని పొందాలనుకుంటే, అది బట్వాడా చేయగల సామర్థ్యాన్ని విశ్వసించేలా ఇతర దేశాలను ఒప్పించాలి. దీనివల్ల అభివృద్ధి చెందుతున్న భారతీయ మార్కెట్లలోకి వాణిజ్యం మరియు పెట్టుబడులు పెరుగుతాయి.

భారతదేశం యొక్క డెలివరీ ప్రేమ్ వర్క్:

- భారతదేశ అభివృద్ధి సహకారం నుండి సమగ్ర ప్రేమ్ వర్క్తో కూడిన ఐదు-మోడాలిటీ డెవలప్ మెంట్ కాంపాక్ట్ ఉద్భవించింది.
- భారతదేశం స్థానిక శిక్షణ, భాగస్వామ్య దేశాలకు నిపుణుల ప్రతినిధుల బృందాలు మరియు ప్రాజెక్ట్ సైట్ పరికరాలపై మూడు ప్రధాన సామర్థ్యాల నిర్మాణ రంగాలపై దృష్టి సారిస్తుంది. ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (WTO) మరియు వరల్డ్ ఇంటెలెక్చువల్ ప్రాపర్టీ ఆర్గనైజేషన్ (WIPO)తో సహా వివిధ ప్రపంచ సంస్థల వద్ద భారతదేశం మరింత ముఖ్యమైన సమస్యలను తీసుకువచ్చింది.

ఫ్లెక్సిబిల్ ఫైనాన్సింగ్:

- అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి కోసం భారతదేశం యొక్క పోర్ట్ ఫోలియోలో రాయితీ రుణాలు 70% పైగా ఉన్నాయి.
- ఇండియన్ డెవలప్ మెంట్ అండ్ ఎకనామిక్ అసిస్టెన్స్ స్కీమ్ కింద, భారత ప్రభుత్వం ఎగ్జిమ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఐడియాస్) ద్వారా రాయితీ లైన్స్ ఆఫ్ క్రెడిట్ (LOCs) రూపంలో అభివృద్ధి సహాయాన్ని అందిస్తుంది. 306 LOCలు మొత్తం \$30.59 బిలియన్లు 65 వివిధ దేశాలకు పంపిణీ చేయబడ్డాయి.

సాంకేతిక సహకారం:

- దేశీయంగా మరియు విదేశాలలో ఇన్నోవేషన్ మరియు ఎంటర్ప్రెన్యూర్షిప్, సాఫ్ట్ పవర్ గా ప్రాధాన్యతనివ్వాలి.
- ఉదాహరణకు, నీటిపారుదల, విద్యుత్ మరియు రైల్వే నిర్వహణ రంగాలలో, భారతీయ ఇంజనీర్లు ఇథియోపియాలో సహాయం మరియు శిక్షణను అందించారు.

గ్రాంట్లు:

- భారతదేశం వార్షిక అభివృద్ధి సహాయంగా \$6.48 బిలియన్లను అందిస్తుంది మరియు \$6.09 బిలియన్ (ODA) విలువైన ముఖ్యమైన భాగస్వాముల నుండి ODAని అందుకుంటుంది.

వాణిజ్యం:

- పరిమితులు లేకుండా మరియు ఎటువంటి సుంకాలు లేకుండా భారతీయ మార్కెట్ కు ప్రాప్యతను మంజూరు చేయడం ద్వారా. తక్కువ-ఆదాయ దేశాలకు డ్యూటీ-ఫ్రీ, కోటా-ఫ్రీ యాక్సెస్ ప్రకటించిన మొదటి కొన్ని దేశాలలో భారతదేశం ఒకటి.
- కాలక్రమేణా టెలికమ్యూనికేషన్స్, ఐటి, ఇంధనం మరియు ఆటోమొబైల్ పరిశ్రమలలో చేసిన ప్రధాన పెట్టుబడుల ఫలితంగా ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలో భారతీయ ప్రైవేట్ పెట్టుబడులు పెరిగాయి.

ఆందోళనలు/సవాళ్లు:

సంస్థాగత ప్రేమవర్క్ లేకపోవడం:

- భారతదేశానికి అభివృద్ధి భాగస్వామ్యాల కోసం ఒక స్వతంత్ర సంస్థ అవసరం, అది ప్రాధాన్యతలను నిర్దేశిస్తుంది, దీర్ఘకాలిక మరియు స్వల్పకాలిక లక్ష్యాలను అభివృద్ధి చేస్తుంది మరియు జ్ఞాన వృద్ధిని ప్రోత్సహిస్తుంది.
- ప్రభుత్వం తన మౌలిక సదుపాయాల లక్ష్యాలను సాధించాలంటే బ్యూరోక్రాటిక్ మరియు విధానపరమైన జాప్యాలు వంటి అంతర్గత సంస్థాగత అడ్డంకులను అధిగమించాలి.

సరిపోని వనరులు:

- మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి భారతదేశానికి పరిమిత సామర్థ్యం ఉంది, కాబట్టి అది తన వ్యూహాత్మక లక్ష్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని దాని వనరులను సరిగ్గా ఉపయోగించాలి.
- అదనంగా, మార్కెట్ ను సరళీకరించడం మరియు భారత ఆర్థిక వ్యవస్థను వృద్ధి చేయడం ద్వారా అంతర్జాతీయ ప్రాజెక్టుల కోసం భారతదేశం డబ్బును సేకరించడంలో సహాయపడుతుంది.

డెలివరీ లోటు ఉన్న దేశం:

- భారతదేశం యొక్క పొరుగువారు దేశం గొప్ప వాగ్దానాలు చేస్తుంది కానీ వాటిని నిలబెట్టుకోవడంలో లోపిస్తుంది అని తరచుగా ఫిర్యాదు చేస్తారు.

- సమీకృత సరిహద్దు క్రాసింగ్లు, రోడ్డు మరియు రైలు మార్గాలు మరియు జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులను అభివృద్ధి చేయడం వంటి కార్యక్రమాలను భారతదేశం చేపట్టిన అనేక దేశాలు దీనిని ధృవీకరించగలవు.

- సస్టైనబుల్ డెవలప్మెంట్ గోల్స్ (SDGs) సాధించడానికి ప్రయత్నాలను సమన్వయం చేయడానికి సంస్థ తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వ మరియు కార్పొరేట్ రంగాలు, విద్యా సంస్థలు మరియు పౌర సమాజంతో కలిసి పని చేయాలి.

రక్షణవాదం:

- ఆర్థిక దౌత్యంపై రక్షణవాదం విపరీతమైన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. ఆసియా-పసిఫిక్ ప్రాంతంలోని 25 దేశాలలో భారతదేశం 24వ స్థానంలో నిలిచింది, ఆసియన్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ (ADB) ట్రేడ్ ఓపెన్నెస్ను పరిశీలించింది.
- అదనపు ట్రక్ తనిఖీలు మరియు పరిపాలనా జాప్యాలు వంటి సమయం మరియు డబ్బును వృధా చేసే ప్రక్రియలు, సమీకృత చెక్పోస్టులతో సరిహద్దు క్రాసింగ్లు పనిచేయడం కష్టతరం చేశాయి.

ముందుకి సాగడం ఎలా:

సంస్థాగత ఫ్రేమ్వర్క్ను ఏర్పాటు చేయడం:

- ప్రస్తుతం వృత్తిపరంగా ఫలితాలు రావాలంటే, ప్రత్యేక ఏజెన్సీ అవసరం. 2018లో, చైనా, ఉదాహరణకు, అభివృద్ధి సహకారం కోసం తన అంతర్జాతీయ ఏజెన్సీని ప్రారంభించింది.
- నిష్పాక్షిక అభివృద్ధి భాగస్వామ్య సంస్థ త్వరగా వనరులను సమీకరించడం, అభివృద్ధి లాభాల కోసం అవసరమైన సమన్వయ కార్యకలాపాలను నిర్ధారిస్తుంది మరియు ప్రభుత్వ విభాగాల మధ్య విధాన సమన్వయం కోసం సమాచార భాగస్వామ్యం మరియు ప్లాట్ఫారమ్లను సులభతరం చేస్తుంది.

ప్రైవేట్ రంగం మరియు పౌర సమాజ ప్రమేయం:

- వారి నైపుణ్యాన్ని ఉపయోగించుకోవడానికి మరియు భారతదేశ అభివృద్ధి సహకార లక్ష్యాల సాకారానికి మద్దతు ఇవ్వడానికి, భారతీయ సంస్థలతో అత్యాధునిక ప్రభుత్వ-ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం (PPP) విధానాలు అన్వేషించబడుతున్నాయి.

బహుపాక్షికత:

- కోవిడ్-19 రాష్ట్రాల మధ్య సహకారం, ప్రాంతాల లోపల మరియు వెలుపల ప్రపంచ ఆరోగ్య అత్యవసర పరిస్థితికి ప్రతిస్పందనను ఎలా వేగవంతం చేస్తుందో చూపించింది. ఇది ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడం కోసం గతంలో ఉన్న వనరులు మరియు సామర్థ్యాలను గరిష్టంగా పెంచుకుంటూ జ్ఞానాన్ని మరియు అనుభవాలను సృష్టించడం, మార్చడం, బదిలీ చేయడం మరియు పంచుకోవడం వంటివి కలిగి ఉంటుంది.

ఇతర నిధుల వనరులు:

- ఏషియన్ డెవలప్మెంట్ బ్యాంక్ ప్రైవేట్ సెక్టార్ విండో వంటి నాన్-సార్వభౌమ విండో మరింత సౌలభ్యం మరియు సామర్థ్యాన్ని అందిస్తుంది.

- సరికొత్త గ్రీన్ ఫీల్డ్ వెంచర్లతో పాటు, ఫండ్ కొనసాగుతున్న ప్రాజెక్ట్లను కూడా చేపట్టవచ్చు మరియు వాటిని పూర్తి చేయడానికి భవిష్యత్ టైమ్ లైన్లను సెటప్ చేయవచ్చు.
- ట్రేడ్ ఓపెన్ నెస్: భారతదేశం తన క్షియరెన్స్ విధానాలు, దిగుమతి విధాన అడ్డంకులు, టెస్టింగ్ మరియు సర్టిఫికేషన్ అవసరాలు మరియు డంపింగ్ నిరోధక మరియు కొంటర్వైలింగ్ చర్యలను వాణిజ్య నిష్కాపట్యతను ప్రోత్సహించడానికి సులభతరం చేయాలి.
- భారతదేశం ప్రాంతీయ మరియు ఆర్థిక సమగ్రతను విస్తరించడం ద్వారా ప్రయోజనం పొందాలనుకుంటే మరియు దాని పొరుగు దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థల నుండి తెగిపోకుండా ఉండాలంటే, అది మరింత పెట్టుబడి పెట్టాలి మరియు వారితో మరింత వాణిజ్యం చేయాలి.

• మూలం → ది హిందూ

ముగింపు:

- అంతర్జాతీయ అభివృద్ధికి ఫైనాన్సింగ్ కోసం భారతదేశం తన వ్యవస్థను నవీకరించాలి, తద్వారా మరింత అర్థవంతమైన మరియు ఫలవంతమైన చర్చలలో పాల్గొనవచ్చు మరియు వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న, మరింత పోటీతత్వ అభివృద్ధి ఫైనాన్సింగ్ వాతావరణానికి అనుగుణంగా ఉంటుంది.
- గతి శక్తి, JAM ట్రినిటీ మరియు ఆయుష్మాన్ భారత్ వంటి కార్యక్రమాల వల్ల భారతదేశం యొక్క స్వంత అభివృద్ధి అనుభవం కూడా అభివృద్ధి చెందుతోంది. ఇతర అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు పంపిణీ చేయబడే పోర్ట్ ఫోలియో ఈ కార్యక్రమాల నుండి నేర్చుకున్న పాఠాలను కలిగి ఉండాలి.

4. - భారతదేశంలో ఎలక్ట్రిక్ పవర్ సెక్టార్

వివరాలు:

GS III

అంశం → పర్యావరణ పరిరక్షణ

➤ సందర్భం:

- కేంద్ర పాలిత ప్రాంతం యొక్క పెరుగుతున్న కణ వాయు కాలుష్యం శిలాజ ఇంధనాల వినియోగంపై గణనీయమైన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది, అందుకే చండీగఢ్ కొత్త ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్ (EV) పాలసీ 2022 దానిని తగ్గించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. చండీగఢ్ ఐదేళ్ల పాలసీ టైమ్ ఫ్రేమ్ (ZEV) ముగిసే సమయానికి భారతదేశంలో జీరో-ఎమిషన్ కార్ల చొచ్చుకుపోయే అత్యధిక రేట్లలో ఒకటిగా ఉండాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. వ్యూహం EVల ఆలస్యమైన స్వీకరణ అలాగే సెక్టార్ యొక్క మార్పు నియంత్రణ, సాంకేతిక మరియు ఆర్థిక సెట్టింగ్లను పరిష్కరిస్తుంది. ఇది చండీగఢ్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ బన్సరీలాల్ పురోహితే అధికారం చేయబడింది మరియు ఈ వారం ప్రారంభంలో అమలులోకి వచ్చింది.
- భారతదేశం ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో ఐదవ-అతిపెద్ద కార్ మార్కెట్ గా ఉంది మరియు సమీప భవిష్యత్తులో మొదటి మూడు స్థానాల్లో ఒకటిగా అవతరించే అవకాశం ఉంది, 2030 నాటికి 40 కోట్ల మంది ప్రజలకు చలనశీలత పరిష్కారాలు అవసరమని అంచనా వేయబడింది.
- పారిస్ ఒప్పందం యొక్క లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ఉండటానికి, కార్ల యాజమాన్యం పెరగడాన్ని సంప్రదాయ ఇంధనాల వినియోగంలో పెరుగుదలగా చూడకూడదు.

- 2070 నాటికి భారతదేశ వికర జీరో ఉద్ధారాల లక్ష్యాన్ని సాధించాలంటే, భారత రవాణాలో విప్లవం అవసరం. ఎక్కువ "నడక", ప్రజా రవాణా, రైలు మార్గాలు, మెరుగైన రోడ్లు మరియు కార్లు ఈ విప్లవం యొక్క ఉత్పత్తులు. నిస్తుందేహంగా, వీటిలో చాలా "మెరుగైన కార్లు" ఎలక్ట్రిక్ గా ఉంటాయి.
- ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలే భవిష్యత్తు అని ఆటోమొబైల్ పరిశ్రమలోని నిపుణులు మరియు సాధారణ ప్రజలు ఇటీవల అంగీకరించారు. ఈ విషయంలో, ఛార్జింగ్ మౌలిక సదుపాయాల కల్పన మరియు బ్యాటరీ ఉత్పత్తితో సహా భారతదేశం ఇంకా చాలా పని చేయాల్సి ఉంది.
- ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల భారతీయ మూలాలు మరియు వాటి పెరుగుతున్న వినియోగం: గ్లోబల్ వార్మింగ్ (EVలు)ను పరిమితం చేయడానికి కార్పొరేట్ ఉద్ధారాలను తగ్గించడానికి పారిస్ ఒప్పందం ద్వారా స్థాపించబడిన ప్రపంచ వాతావరణ ఎజెండా ద్వారా ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల కోసం పుష్ ప్రేరేపించబడింది.
- ఆధునిక సమాజంలో ఎలక్ట్రిక్ కార్ల (EVలు) వేగవంతమైన స్వీకరణ ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీ వైపు ప్రపంచ తరలింపుకు ప్రమాణంగా పనిచేస్తుంది.
- 2020 నాటికి, 2.1 మిలియన్ ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు (EVలు) కొనుగోలు చేయబడతాయి లేదా ఈ రోజు కొనుగోలు చేయబడిన ప్రతి 100 కొత్త కార్లలో దాదాపు రెండు ఉన్నాయి.
- ప్రపంచవ్యాప్తంగా, 2020లో 8.0 మిలియన్ EVలు వాడుకలో ఉన్నాయి, ఇవి రోడ్డుపై ఉన్న అన్ని వాహనాల్లో 1% మరియు విక్రయించబడిన కొత్త వాహనాల్లో 2.6% ఉన్నాయి.

- ప్రపంచవ్యాప్తంగా EV డిమాండ్‌ను పెంచడం వల్ల బ్యాటరీ ఖర్చులు తగ్గడం మరియు పనితీరు సామర్థ్యాలు పెరగడం.
- దేశ రవాణా వ్యవస్థలో విప్లవాత్మక మార్పులు తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉన్నందున భారతదేశంలో ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు అవసరం.
- ఖరీదైన దిగుమతి చేసుకున్న పెట్రోలియంను వినియోగించే మరియు మౌలిక సదుపాయాల సమస్యలు మరియు తీవ్రమైన వాయు కాలుష్యాన్ని ఎదుర్కొంటున్న ఇప్పటికే రద్దీగా ఉండే నగరాలను నింపే మరన్ని కార్లను పరిచయం చేసే ప్రస్తుత ధోరణిని కొనసాగించడం సాధ్యం కాదు.
- ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీకి తరలింపు అనేది రవాణా పరిశ్రమను డిశార్బనైజ్ చేయడానికి ఒక సంభావ్య ప్రపంచ వ్యాపం.
- EVలకు భారతదేశం యొక్క మద్దతు: ప్రపంచ EV30@30 ప్రచారానికి, 2030 నాటికి కనీసం 30% కొత్త వాహనాల అమ్మకాలు ఎలక్ట్రిక్‌గా ఉండాలనే లక్ష్యంతో, భారత్‌తో సహా తక్కువ సంఖ్యలో దేశాలు మాత్రమే మద్దతు ఇస్తున్నాయి.
- వాతావరణ మార్పులను పరిష్కరించడానికి ఐదు భాగాలతో కూడిన "పంచామృతం" కార్యక్రమాన్ని ఆమోదించడం ద్వారా గ్లాస్కోలో జరిగిన COP26లో భారతదేశం అదే విధంగా కట్టుబడి ఉంది.
- గ్లాస్కో సమ్మిట్ సందర్భంగా, దేశం యొక్క 50% ఇంధన అవసరాలను తీర్చడానికి పునరుత్పాదక శక్తిని ఉపయోగించడం, 2030 నాటికి 1 బిలియన్ టన్నుల కార్బన్ ఉద్ఘాటాలను తగ్గించడం మరియు 2070 నాటికి నికర సున్నా ఉద్ఘాటాలను సాధించడం వంటి అనేక ఆలోచనలను భారతదేశం చేసింది.

- దేశంలో EV పర్యావరణ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడానికి మరియు ప్రోత్సహించడానికి భారత ప్రభుత్వం తీసుకున్న కొన్ని దశల్లో సప్లయర్ వైపు అడ్వాన్స్డ్ కెమిస్ట్రీ సెల్ (ACC) కోసం ఉత్పత్తి-లింక్డ్ ఇన్వెంటరీ (PLI) పథకం మరియు ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను వేగంగా స్వీకరించడం మరియు తయారీ చేయడం వంటివి ఉన్నాయి. (FAME II) పథకం, ఇది సవరించబడింది.
- ఎలక్ట్రిక్ వాహన తయారీదారులు ఇప్పుడు ఆటో మరియు ఆటోమోటివ్ కాంపోనెంట్ల కోసం ఇప్పుడే ప్రకటించిన PLI ప్రోగ్రామ్‌ని ఉపయోగించుకోవచ్చు.

అనుబంధిత ఇబ్బందులు:

- బ్యాటరీ తయారీ: 2020 నుండి 2030 సంవత్సరాలకు బ్యాటరీల కోసం భారతదేశం యొక్క మొత్తం డిమాండ్ 900 మరియు 1100 GWh మధ్య ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది.
- భారతదేశం బ్యాటరీ ఉత్పత్తికి ఆధారం లేని కారణంగా దేశం యొక్క పెరుగుతున్న అవసరాన్ని తీర్చడానికి దిగుమతులపై పూర్తిగా ఆధారపడటం అవసరం.
- విద్యుత్ రంగం ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు మరియు బ్యాటరీ నిల్వను నెమ్మదిగా స్వీకరించినప్పటికీ, ప్రభుత్వ గణాంకాల ప్రకారం, భారతదేశం 2021లో \$1 బిలియన్ కంటే ఎక్కువ విలువైన లిథియం-అయాన్ సెల్‌లను దిగుమతి చేసుకుంది.
- వినియోగదారుల ఆందోళనలు: 5 మిలియన్లకు పైగా ఛార్జ్ ఫ్రీషన్‌లను కలిగి ఉన్న పొరుగు దేశాలకు భిన్నంగా, భారతదేశంలో 2018లో 650 ఫ్రీషన్లు మాత్రమే ఉన్నట్లు నివేదించబడింది.

- తగినంత ఛార్జింగ్ స్టేషన్లు లేనందున వినియోగదారులు ఎక్కువ దూరం ప్రయాణించలేరు.
- అదనంగా, ఓనర్ ఇంటి వద్ద ప్రైవేట్ లైట్ డ్యూటీ ఫ్లో ఛార్జర్ ని ఉపయోగించినప్పుడు వాహనం పూర్తిగా ఛార్జ్ చేయడానికి 12 గంటల వరకు పట్టవచ్చు.
- ఇంకా, ప్రాథమిక ఎలక్ట్రిక్ కారు ధర సాంప్రదాయకంగా ఇంధనంతో నడిచే వాహనం యొక్క సగటు ధర కంటే చాలా ఎక్కువ.
- విధానపరమైన అడ్డంకులు: ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను తయారు చేయడం అనేది మూలధన-ఇంటెన్సివ్ వ్యాపారం, దీనికి బ్రేక్ ఈవెన్ చేయడానికి మరియు లాభాలను ఆర్జించడానికి దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక అవసరం. EV ఉత్పత్తికి సంబంధించి ప్రభుత్వ విధానం గురించి స్పష్టత లేకపోవడంతో ఈ రంగంలో పెట్టుబడులు నిరుత్సాహపరిచాయి.
- EV వ్యాపారానికి మూలస్తంభమైన బ్యాటరీలు, సెమీకండక్టర్లు, కంట్రోలర్లు మొదలైన వాటికి అవసరమైన ఎలక్ట్రానిక్స్ను అభివృద్ధి చేసే సాంకేతిక సామర్థ్యం భారతదేశానికి లేదు.
- EV నిర్వహణ ఖర్చు ఎక్కువగా ఉంటుంది మరియు మరింత అధునాతన నైపుణ్యాలు అవసరం. భారతదేశం ఈ సామర్థ్యాలను పొందాలంటే, ప్రత్యేక శిక్షణా కార్యక్రమాలు అవసరం.
- దేశీయ ఉత్పత్తికి వనరుల కొరత: ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల్లో బ్యాటరీ అత్యంత ముఖ్యమైన భాగం.
- భారతదేశంలో బ్యాటరీల తయారీకి అవసరమైన లిథియం మరియు కోబాల్ట్ లోహాల నిల్వలు ఏవీ లేవు.
- ఇతర దేశాల నుండి లిథియం-అయాన్ బ్యాటరీల దిగుమతిపై పరిశ్రమ పాక్షికంగా ఆధారపడటం వలన

బ్యాటరీ తయారీ రంగంలో పూర్తి స్వాతంత్ర్యం దెబ్బతింటుంది.

తదుపరి దశలు:

- భవిష్యత్తులో EVలుగా ఎలక్ట్రిక్ కార్లు మెరుగైన మొత్తం ఇంధన భద్రతకు దోహదం చేస్తాయి, ఎందుకంటే దేశం \$100 బిలియన్లకు పైగా దిగుమతి చేసుకుంటుంది లేదా ముడి చమురు కొనడం దాని మొత్తం డిమాండ్లో దాదాపు 80%.
- ఉద్యోగాల సృష్టి వరంగా, స్థానిక EV తయారీ పరిశ్రమ EVల కొనడం పుష్కల నుండి చాలా లాభపడుతుందని అంచనా వేయబడింది.
- గ్రిడ్ మద్దతు సేవల శ్రేణి ద్వారా, EVలు కూడా వ్యవస్థను పటిష్టం చేస్తాయని మరియు సురక్షితమైన మరియు స్థిరమైన గ్రిడ్ ఆపరేషన్ను కొనసాగిస్తూ ఎక్కువ పునరుత్పాదక శక్తి చెప్పుకుపోవడానికి సహాయపడతాయని కూడా భావిస్తున్నారు.
- బ్యాటరీ నిల్వ మరియు ఉత్పత్తికి అవకాశాలు: ఇ-మొబిలిటీ మరియు పునరుత్పాదక ఇంధనానికి (2030 నాటికి 450 GW శక్తి సామర్థ్యం లక్ష్యం) మద్దతునిచ్చే ప్రభుత్వ విధానాలను బట్టి దేశంలో స్థిరమైన అభివృద్ధిని మెరుగుపరచడానికి బ్యాటరీ నిల్వ ఒక పెద్ద అవకాశాన్ని అందిస్తుంది.
- తలసరి ఆదాయ స్థాయిలు పెరిగినందున, మొబైల్ ఫోన్లు, UPS సిస్టమ్లు, ల్యాప్టాప్లు, పవర్ బ్యాంక్లు మొదలైన అధునాతన కెమిస్ట్రీ బ్యాటరీలను ఉపయోగించే వినియోగదారు ఎలక్ట్రానిక్స్కు గణనీయమైన డిమాండ్ ఉంది.

- అందువల్ల మెరుగైన బ్యాటరీల అభివృద్ధి ఇరవై ఒకటవ శతాబ్దంలో అతిపెద్ద వ్యాపార అవకాశాలలో ఒకటి.
- ప్రైవేట్ నివాసాలు, గ్యాస్ స్టేషన్లు మరియు CNG స్టేషన్ల వంటి పబ్లిక్ లోకేషన్లలో మరియు పాపింగ్ మాల్స్, రైల్వే రోడ్ స్టేషన్లు మరియు బస్ టెర్మినల్స్ వంటి పార్కింగ్ స్థలాలలో నిర్మించగలిగే EV ఛార్జింగ్ మౌలిక సదుపాయాలన్నీ స్థానిక శక్తి వనరు ద్వారా అందించబడతాయి.
- రోడ్డు మార్గాలకు ఇరువైపులా మూడు కిలోమీటర్ల గ్రిడ్లో మరియు ప్రతి 25 కిలోమీటర్లకు కనీసం ఒక ఛార్జింగ్ స్టేషన్ని విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ తప్పనిసరి చేసింది.
- గృహ మరియు పట్టణ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ మోడల్ బిల్డింగ్ టై-లాస్, 2016 (MBBL)ని తప్పనిసరి చేసింది, ఇది నివాస మరియు వాణిజ్య భవనాల్లోని 20% పార్కింగ్ స్థలాలను తప్పనిసరిగా EV ఛార్జింగ్ స్టేషన్ల కోసం రిజర్వ్ చేయాలని పేర్కొంది.
- MBBLని అమలులోకి తీసుకురావడానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా తమ సొంత భవనాల ఉప చట్టాలకు అవసరమైన సర్దుబాట్లు చేయాల్సి ఉంటుంది.
- పెరుగుతున్న EV R&D: ఆర్థిక మరియు వ్యూహాత్మక దృక్పథం నుండి, భారతదేశానికి తగిన స్వదేశీ సాంకేతికతలకు భారతీయ మార్కెట్ మద్దతు ఇవ్వాలి.
- సమీపంలోని విద్యాసంస్థలు మరియు బాగా స్థిరపడిన పారిశ్రామిక కేంద్రాలను ఉపయోగించడం సమంజసం ఎందుకంటే ఖర్చులను తగ్గించుకోవడానికి స్థానిక R&Dకి మద్దతు ఇవ్వడం చాలా కీలకం.
- EV అభివృద్ధిని సమన్వయం చేయడానికి భారతదేశం UK వంటి దేశాలతో కలిసి పని చేయాలి.

• మూలం → ది హిందూ

సంపాదకీయ విశ్లేషణ

2015 MDM నిబంధనల ప్రకారం:

1. మధ్యాహ్న భోజన పథకం:

గురించి:

- ప్రభుత్వ-నిధులు మరియు ప్రైవేట్ పాఠశాలలు, అలాగే సమగ్ర శిక్షా మద్దతు ఉన్న మద్యాలలో చేరిన ప్రతి విద్యార్థికి భోజనం అందించబడుతుంది.
- VIII తరగతి వరకు ఉన్న విద్యార్థులు ప్రతి సంవత్సరం కనీసం 200 రోజులలో ఒక సంపూర్ణమైన సిద్ధం చేసిన భోజనం అందుకుంటారు.
- ఈ పథకం మానవ వనరుల మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఉంది.
- 1995లో, ఇది నేషనల్ ప్రోగ్రామ్ ఆఫ్ న్యూట్రిషనల్ సపోర్ట్ టు ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ (NP-NSPE)గా ప్రారంభించబడింది, ఇది ప్రభుత్వం నుండి నిధులు పొందింది. మిడ్ డే మీల్ స్కీమ్ 2004లో పునరుద్ధరించబడినప్పుడు ప్రోగ్రామ్ కి కొత్త పేరు.
- ఈ పథకం జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం 2013 ద్వారా కూడా నిర్వహించబడుతుంది.

లక్ష్యం:

- నమోదు మరియు పాఠశాల హాజరును పెంచండి, కరువు మరియు పోషకాహార లోపంతో పోరాడండి, కుల సాంఘికీకరణను మెరుగుపరచండి మరియు ప్రత్యేకించి మహిళలకు స్థానిక పనిలో ప్రవేశం కల్పించండి.

- పాఠశాల సమయాల్లో మాత్రమే పిల్లలకు ఆహారం ఇస్తారు.
- ఆహార ధాన్యాల కొరత లేదా మరేదైనా కారణాల వల్ల పాఠశాల రోజు మధ్యాహ్న భోజనం అందించని పక్షంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆహార భద్రత చెల్లింపును వచ్చే నెల 15వ తేదీలోగా చెల్లించాలి.
- 2009 ఉచిత మరియు నిర్బంధ విద్యా హక్కు చట్టం ద్వారా మధ్యాహ్న భోజన కార్యక్రమం నిర్వహణను పర్యవేక్షించేందుకు పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ తప్పనిసరి.

పోషకాహార సిఫార్సులు:

- ప్రాథమిక పాఠశాలల్లోని పిల్లలు తప్పనిసరిగా MDM ద్వారా 12 గ్రాముల ప్రోటీన్ తో కనీసం 450 కేలరీలు పొందాలి, అయితే ప్రాథమిక పాఠశాలల్లోని విద్యార్థులు 20 గ్రాముల ప్రోటీన్ తో 700 కేలరీలు తీసుకోవాలి.
- ప్రాథమిక పాఠశాలలో విద్యార్థులకు ప్రతి భోజనంలో 100 గ్రాముల తృణధాన్యాలు, 20 గ్రాముల పప్పులు, 50 గ్రాముల కూరగాయలు మరియు 5 గ్రాముల నూనెలు మరియు కొవ్వులు ఉండాలని MHRD సలహా ఇస్తుంది. ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులకు, 15 గ్రాముల తృణధాన్యాలు, 30 గ్రాముల పప్పులు, 75 గ్రాముల కూరగాయలు మరియు 7.5 గ్రాముల నూనెలు మరియు కొవ్వులు సిఫార్సు చేయబడిన విచ్చిన్నం.

2. భారతదేశం పాకిస్తాన్ సంబంధాలు:

భారత్-పాకిస్తాన్ సంబంధాలు:

- భాష, సాంస్కృతిక, భౌగోళిక మరియు ఆర్థిక సంబంధాలను పంచుకున్నప్పటికీ, అనేక రాజకీయ మరియు చారిత్రక సంఘటనలు భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ల సంబంధానికి ఆటంకం కలిగించాయి.
- 1947లో బ్రిటిష్ ఇండియా యొక్క హింసాత్మక విభజన, జమ్మూ మరియు కాశ్మీర్ వివాదం మరియు రెండు దేశాల మధ్య జరిగిన అనేక ఇతర సైనిక ఘర్షణల వల్ల ఇండో-పాక్ సంబంధాలు గణనీయంగా ప్రభావితమయ్యాయి.
- స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన వెంటనే, భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ దేశ్య సంబంధాలను ఏర్పరచుకున్నాయి, అయితే క్రూరమైన విభజన మరియు ప్రత్యర్థి ప్రాదేశిక వాదనలతో ఈ సంబంధాలు త్వరలోనే కప్పివేయబడ్డాయి.
- స్వాతంత్ర్యం సాధించినప్పటి నుండి, రెండు దేశాలు మూడు ప్రధాన యుద్ధాలు, ఒక అప్రకటిత యుద్ధం మరియు లెక్కలేనన్ని ఇతర సాయుధ పోరాటాలు జరిగాయి.
- 1971 ఇండో-పాకిస్తాన్ యుద్ధం మరియు తూర్పు పాకిస్తాన్ స్వాతంత్ర్యానికి దారితీసిన బంగ్లాదేశ్ విముక్తి యుద్ధం మినహా ఈ అన్ని సంఘర్షణలకు కేంద్ర బిందువు కాశ్మీర్ వివాదం (ప్రస్తుతం బంగ్లాదేశ్).
- 1980ల ప్రారంభం నుండి, రెండు దేశాల మధ్య సంబంధాలు క్షీణించాయి, ప్రత్యేకించి సియాచిన్ వివాదం, 1989లో కాశ్మీర్ తిరుగుబాటు పెరుగుదల, 1998లో భారత్ మరియు పాకిస్తాన్ల అణు పరీక్షలు, 1999లో కార్గిల్ యుద్ధం, 1999లో భారత పార్లమెంటుపై దాడి.

2001, 2007లో సంయుక్తా ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో బాంబు దాడులు, 2008లో ముంబై దాడులు, 2016లో పఠాన్ కోత్ దాడి, 2019లో పుల్వామా దాడి.

నిశ్చితార్థ ప్రయత్నాలు:

- భారతదేశం తన "నైబర్‌హుడ్ ఫస్ట్ పాలసీ"కి అనుగుణంగా పాకిస్తాన్ పట్ల నిర్ణయాత్మకమైన మరియు స్థిరమైన వైఖరిని తీసుకుంది. పొరుగు దేశం కాబట్టి పాకిస్తాన్‌తో స్నేహపూర్వక సంబంధాలను భారత్ కోరుకుంటోంది.
- సంబంధాన్ని మెరుగుపరచడానికి అనేక కార్యక్రమాలు జరిగాయి, ముఖ్యంగా సిప్లా, ఆగ్రా మరియు లాహోర్‌లలో శిఖరాగ్ర సమావేశాలు.
- 2014లో ప్రధాని మోదీ ప్రమాణ స్వీకారోత్సవానికి హాజరయ్యేందుకు అప్పటి దేశ ప్రధాని నవాజ్ షరీఫ్‌కు భారత్ నుంచి ఆహ్వానం అందింది.
- విదేశాంగ మంత్రి (EAM) జనవరి 2, 2016న పఠాన్ కోత్ ఎయిర్‌బేస్‌పై సీమాంతర ఉగ్రవాద దాడులతో సహా సరిహద్దు ఉగ్రవాద చర్యలు మరియు భారతదేశానికి వ్యతిరేకంగా హింసకు ప్రతిస్పందనగా సమగ్ర ద్వైపాక్షిక సంభాషణను ప్రతిపాదించడానికి చొరవ తీసుకున్నారు. ఆగస్ట్ 2016లో ఉరీలో, మరియు ఫిబ్రవరి 14, 2019న పుల్వామాలో భారత భద్రతా దళాల కాన్వాయ్‌పై పాకిస్తాన్‌కు చెందిన జైషే మహ్మద్ (JeM) జరిపిన ఉగ్రదాడి.
- ప్రాంతీయ శాంతి, వృద్ధి మరియు శ్రేయస్సు కోసం సహకారాన్ని పెంపొందించడానికి, ఉగ్రవాదం మరియు రక్తపాతం లేని వాతావరణాన్ని మరియు విశ్వాసాన్ని నెలకొల్పవలసిన అవసరాన్ని భారతదేశం తరచుగా నొక్కి చెబుతోంది.

- ఆగస్టు 7, 2019న, ఇతర ప్రపంచంతో రెండు దేశాల పరస్పర చర్యలపై సందేహం కలిగించే ప్రయత్నంలో పాకిస్తాన్ ఏకపక్షంగా భారత్‌తో దౌత్య సంబంధాలను తగ్గించుకుంది.

భద్రతా సమస్యలు:

- సీమాంతర ఉగ్రవాదం: పాకిస్తాన్ నియంత్రణలో ఉన్న ప్రాంతాల నుండి ఉద్భవిస్తున్న ఉగ్రవాదం ద్వైపాక్షిక సంబంధాలలో ఒత్తిడికి ప్రధాన కారణం. భారత్‌కు వ్యతిరేకంగా సీమాంతర ఉగ్రవాదాన్ని అరికట్టడానికి పాకిస్తాన్ ధృవీకరించదగిన, తీవ్రమైన చర్య తీసుకోవాలని భారతదేశం అనేకసార్లు నొక్కిచెప్పింది.
- ముంబైలో ఉగ్రవాదుల దుశ్చర్యలకు పాల్పడిన వ్యక్తులపై త్వరితగతిన చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని భారత్ పదే పదే పాకిస్తాన్‌ను కోరింది. ముంబై ఉగ్రదాడుల కేసులో పాక్ పక్షం సాక్షులను సమర్పించిన తర్వాత కూడా ప్రస్తుత విచారణ నిలిచిపోయింది.

వాణిజ్యం:

- 1996లో పాకిస్తాన్‌కు మోస్ట్ ఫేవర్డ్ నేషన్ అనే బిరుదును భారత్ అందించింది. ప్రత్యుపకారం చేయాలన్న క్యాబినెట్ ఆదేశాన్ని పాటించలేదు.
- ఆగస్టు 2012న, పాకిస్తాన్‌తో సహా ఒప్పందంలోని LDCయేతర సభ్యుల కోసం SAFTA సెన్సిటివ్ లిస్ట్‌లో 30% తగ్గింపును భారతదేశం ప్రకటించింది, మూడు సంవత్సరాలలో 264 ఉత్పత్తులపై సుంకాన్ని 5%కి తగ్గించింది.

- పాకిస్తాన్ విధించిన వాణిజ్య ఆంక్షలకు లోబడి భారత్ కొనసాగుతోంది.
- పుల్వామాలో జరిగిన సీమాంతర ఉగ్రదాడి తర్వాత భారత్ అగ్రదేశాల జాబితా నుంచి పాకిస్తాన్‌ను చేజిక్కించుకుంది.
- భారతదేశం ఫిబ్రవరి 16, 2019న పాకిస్తాన్ నుండి వచ్చే ఉత్పత్తులపై దిగుమతి సుంకాన్ని 200% పెంచింది. ఆగస్ట్ 7, 2019న, పాకిస్తాన్ తన ఏకపక్ష చర్యలలో భాగంగా భారత్‌తో ద్వైపాక్షిక వాణిజ్య ఆంక్షలు విధించింది.

సింధు జల ఒప్పందంపై:

- సింధు జలాల ఒప్పందం భారతదేశం నుండి పాకిస్తాన్‌లోకి ప్రవహించే నదులను నియంత్రిస్తుంది.
- నిమూ బాణ్స్ ప్రాజెక్ట్ వంటి సమస్యలు ఇప్పటి వరకు దౌత్యపరంగా పరిష్కరించబడినప్పటికీ, నీరు రెండు దేశాల మధ్య వివాదానికి ఒక సంభావ్య వనరుగా గుర్తించబడింది.

వ్యక్తుల మధ్య సంబంధాలు:

- జూలై 1, 2019 నాటికి, పాకిస్తాన్ 52 మంది ఇతర పౌర ఖైదీలను మరియు 209 మంది మత్స్యకారులను భారతీయ పౌరులుగా భావిస్తోంది.
- ఒకరి కష్టానికి ఉన్న మత్స్యకారులు, ఖైదీల మానవతా దృక్పథాన్ని పరిశీలించే జాయింట్ జ్యూడిషియల్ కమిటీని తిరిగి నియమించాలని పాకిస్తాన్‌కు భారత్ సూచించింది.
- భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ 1974లో మతపరమైన పుణ్యక్షేత్రాల సందర్శనలపై ద్వైపాక్షిక ప్రోటోకాల్‌పై సంతకం చేశాయి, ఇది రెండు దేశాల మధ్య మతపరమైన ప్రదేశాలను సందర్శించడానికి నియమాలను ఏర్పాటు చేసింది.

మూడు హిందూ మరియు నాలుగు సిక్కు యాత్రికులు ప్రోటోకాల్ ప్రకారం ఏటా పాకిస్తాన్‌లోని 15 పుణ్యక్షేత్రాలను సందర్శించవలసి ఉంటుంది మరియు పాకిస్తాన్ నుండి ఐదు తీర్థయాత్రలు భారతదేశంలోని ఏడు అభయారణ్యాలను సందర్శించాలి.

- భారతీయ ప్రేక్షకులు పాకిస్తాన్ గాయకులు, సంగీతకారులు, హాస్యనటులు మరియు ఇతర వినోదకారులను ఆరాధిస్తారు. భారతీయ సంగీతం మరియు సినిమాలకు పాకిస్తాన్‌లో చాలా మంచి ఆదరణ ఉంది.

కర్తార్ పూర్ కారిడార్:

క్రీడా సంబంధాలు:

- భారతదేశం వైపు కర్తార్ పూర్ కారిడార్ పై నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించనున్నట్లు 2018లో భారత ప్రభుత్వం అధికారికంగా పాక్ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసింది మరియు అంతర్జాతీయ సరిహద్దు నుండి పాకిస్తాన్‌లోని గురుద్వారా కర్తార్ పూర్ సాహిబ్ వరకు తన భూభాగంలో తగిన సౌకర్యాలతో కారిడార్ ను నిర్మించాలని పాకిస్తాన్ ను కోరింది. ఏడాది పొడవునా భారతీయ యాత్రికుల కోసం సులభంగా యాక్సెస్ మరియు అవాంతరాలు లేని ప్రయాణాన్ని సులభతరం చేయడానికి.

- రెండు జట్ల మధ్య క్రికెట్ మరియు హాకీ ఆటలలో, రాజకీయ ఇతివృత్తాలు తరచుగా వస్తాయి.
- "ఇండో-పాక్ ఎక్స్ ప్రెస్" టెన్నిస్ జట్టు భారతీయ రోహన్ బోపన్న మరియు పాకిస్తాన్ ఐసామ్-ఉల్-హక్ ఖుర్రేషీలతో రూపొందించబడింది.

సాంస్కృతిక అనుబంధాలు:

- భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్, ముఖ్యంగా ఉత్తర భారతదేశం మరియు తూర్పు పాకిస్తాన్, వారి ఉమ్మడి ఇండో-ఆర్యన్ పూర్వీకుల ఫలితంగా వారి సంస్కృతులు, వంటకాలు మరియు భాషలలో గణనీయమైన సారూప్యతలను పంచుకుంటున్నాయి, ఇది రెండు దేశాలు మరియు ఉత్తర ఉపఖండంలోని అధిక భాగాన్ని విస్తరించింది. రెండు దేశాల మధ్య చారిత్రక సంబంధాలు కూడా ఈ సారూప్యతలపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి.

Guru Deekshaa IAS is happy to announce first ever kannada current affairs magazine for kannada medium aspirants of Karnataka. The three important thumb rules for any competitive exam are

Vijay Kumar G

Founder and Director
Guru Deekshaa IAS

- First-NCERT/STATE syllabus books which helps to develop your understanding on the subjects
- Second-Daily current affairs helped to build your further understanding of the events related to your examination, Apart from knowledge it build the personality of an individual which brings in confidence to face any examination.
- Third-Practice previous year question papers and mock test available in the market to train your mind as per the requirement of the examination.

Thousand miles of journey starts with single step, We at Guru Deekshaa have taken this first step towards empowering you to prepare for civil for services. Now its your turn to start preparation and achieve your dream of becoming IAS/IPS.

CALL US FOR MORE DETAILS

 76 76 74 98 77

JOIN OFFICIAL TELEGRAM FOR MATERIAL AND UPDATES

 @GURU_DEEKSHAAIAS

FOLLOW OUR INSTAGRAM FOR DAILY UPDATES

 GURUDEEKSHAA

